

शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३:

अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयांमध्ये नवीन अभ्यासक्रम/विषय/विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांना मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन

उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग

शासन आदेश क्रमांक: एनजीसी २०२२/(११६/२२)/मशि-४

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०० ०३२

दिनांक: १० ऑगस्ट, २०२२.

संदर्भ : (१) उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, शासन निर्णय क्र. एनजीसी-२०१७/(२०८/१७)/मशि-४,
दि. १३.०९.२०१७.

(२) शासन अध्यादेश असाधारण क्रमांक ५९ दिनांक ३ ऑगस्ट, २०२२

शासन आदेश

महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ आणि संदर्भाधीन दि. १३.०९.२०१७ च्या शासन निर्णयान्वये विहीत केलेल्या कार्यपद्धतीनुसार राज्यातील अकृषि विद्यापीठांनी शैक्षणिक वर्ष २०२२-२३ साठी नवीन अभ्यासक्रम/ विषय/ विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांचे प्रस्ताव मान्यतेसाठी शासनाकडे सादर केले आहेत. सदर प्रस्तावांची संदर्भाधीन शासन निर्णयान्वये विहीत केलेल्या निकषांनुसार छाननी करण्यात आली. विद्यापीठांच्या शिफारशींच्या अनुशंगाने शासन स्तरावर केलेली छाननीनुसार पात्र ठरलेल्या प्रस्तावांना महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील कलम १०९ (४) (घ) व त्याखालील परंतुकान्वये शासनास प्राप्त अधिकारानुसार त्या महाविद्यालयाच्या परिसरातील उच्च शिक्षणाची मागणी व शैक्षणिक निकड लक्षात घेता अस्तित्वात असलेल्या महाविद्यालयात खालील विवरणपत्रात नमूद केल्यानुसार नवीन अभ्यासक्रम/विषय/विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांना खालील अटी व शर्तीच्या अधिन राहून शासनाच्या प्रचलित कायम विनाअनुदान तत्वाच्या धोरणानुसार मंजूरी देण्यात येत आहे.

विवरणपत्र

नवीन अभ्यासक्रम/ विषय/ विशेषस्तर विषय

अ.क्र.	अ.क्र.	संस्थेचे/ महाविद्यालयाचे नांव	प्रस्तावित नवीन अभ्यासक्रम/विषय
		मुंबई विद्यापीठ, मुंबई	
१.	१.	जीवनदीप शैक्षणिक संस्थेचे कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय मु. गोवेली, पोस्ट रायते, ता. कल्याण, जि. ठाणे- ४२१ ३०९	<p>नविन अभ्यासक्रम</p> <p>१) कला- डिप्लोमा इन अर्ली चाईल्डहुड केअर इन एज्यूकेशन</p> <p>२) एम एस्सी (एनालिटीकल केमिस्ट्री (०-२०)</p>
२.	२.	जीवनदीप शिक्षण संस्थेचे कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय मु. पो. खर्डी, ता. शहापूर, जि. ठाणे- ४२१ ६०९	<p>नविन अभ्यासक्रम</p> <p>१) बी. ए. (मल्टीमीडीया अँन्ड मास कम्युनिकेशन) (०-६०)</p> <p>२) एम. एस्सी (इन्फोरमेशन टेक्नॉलॉजी) (०-२०)</p>

३.	३.	जीवनदीप शैक्षणिक संस्थेचे जीवनदीप कला वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय मु. म्हसा, ता मुरबाड, जि. ठाणे- ४२१ ३०५	नवीन अभ्यासक्रम १) एम कॉम (ॲडवान्स अकांडाटन्सी) (०-६०)
४.	४.	जीवनदीप शैक्षणिक संस्थेचे कला, विज्ञान आणि वाणिज्य महाविद्यालय मु. गोवेली, पोस्ट रायते, ता. कल्याण, जि. ठाणे- ४२१ ३०९	अतिरिक्त तुकडी १) एम एस्सी (इन्फोरमेशन टेक्नॉलॉजी (२०-४०)
५.	५.	सिद्धार्थ विधी महाविद्यालय ३४८, आनंद भवन, डॉ. दादाभाई नौराजी रोड, फोर्ट, मुंबई- ४०० ०२३	अतिरिक्त तुकडी १) विधी (३ वर्षे) (२४०-३००) नवीन अभ्यासक्रम एल.एल.एम.(०-६०)
स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड			
६.	१.	श्री. शामगीर शिक्षण संस्थेचे श्री. शामगीर महाविद्यालय, बँक कॉलनी रोड, दापका, ता. निलंगा, जि. लातूर	नवीन विषय बी.एस्सी.
पुण्यश्लोक अहिल्यादेवी होळकर सोलापूर विद्यापीठ, सोलापूर			
७.	१.	महर्षि विवेकानंद समाजकल्याण संस्थेचे मातोश्री गुरुबसवा कल्याणशेष्टी कला व वाणिज्य महिला महाविद्यालय, अक्कलकोट, ता. अक्कलकोट, जि. सोलापूर ४१३ २१६.	नवीन विद्याशाखा बी.एस्सी. भाग-१ नवीन विद्याशाखा बी.कॉम. भाग-१
श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई			
८.	१.	अश्वघोष एज्युकेशन व व्यायाम प्रसारक मंडळ वुमेन्स कॉलेज ऑफ बॅचलर ऑफ कॉम्प्युटर ॲप्लिकेशन, एन-१ सिडको, राधा कृष्ण मंदिर जवळ, औरंगाबाद- ४३१ ००३	नवीन अभ्यासक्रम एम.एस्सी. केमिस्ट्री ॲण्ड मायक्रोबायोलॉजी नवीन अभ्यासक्रम एम.एस्सी. क्लिनिकल न्युट्रीशन ॲन्ड डायटेटिक्स नवीन विद्याशाखा बी.एस्सी. होम सायन्स (फुड सायन्स ॲण्ड क्वालीटी कंट्रोल)

२. अटी व शर्ती :

- उपरोक्त विवरणपत्रात ज्या अनुदानित महाविद्यालयांना नवीन अभ्यासक्रम/ विषय/ विशेषस्तर विषय अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखा मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत त्या कायम विनाअनुदान तत्वावरील असल्याने सदर मान्यतेच्या अनुषंगाने अशा महाविद्यालयांना अनुदान तत्वावर शिक्षक व शिक्षकेतर कर्मचाऱ्यांची मागणी करता येणार नाही.

२. उपरोक्त प्रमाणे ज्या महाविद्यालयांना नवीन अभ्यासक्रम/ विषय/ विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखा मंजूर करण्यात आलेल्या आहेत, त्या महाविद्यालयांनी त्यांच्या विभागीय सहसंचालकांकडे ते भविष्यात कोणत्याही परिस्थितीत अनुदानाची मागणी करणार नाहीत असे हमीपत्र रु. १००/- च्या नॉन ज्युडीशियल स्टॅप पेपरवर सादर करावे.
३. महाविद्यालयाने हमीपत्र सादर केल्याशिवाय किंवा तसे विभागीय सहसंचालकांचे प्रमाणपत्र प्राप्त झाल्याशिवाय संबंधित विद्यापीठाने संलग्नतेची प्रक्रिया सुरु करु नये.
४. महाविद्यालयांनी, संबंधित विद्यापीठाने विहित केलेल्या निकषांनुसार व विद्यापीठ अनुदान आयोगाने विहित केलेल्या शैक्षणिक पात्रतेनुसार अध्यापक/ कर्मचारी वर्ग नेमणे आवश्यक असून, इतर सर्व आवश्यक पायाभूत सोयी उपलब्ध कराव्यात व त्याची खात्री विभागीय सहसंचालकांनी करावी आणि तदनंतरच उपरोक्त अट क्र. २ मधील प्रमाणपत्र विद्यापीठास द्यावे.
५. महाविद्यालयाने कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर प्रवेश क्षमतेपेक्षा जास्त प्रवेश देऊ नयेत.
६. विद्यापीठ अनुदान आयोगाच्या (ॲफिलिएशन ॲफ कॉलेजस बाय युनिवर्सिटीज रेग्युलेशन २००९ मध्ये महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याबाबत विहित निकषांची पूर्तता केल्याशिवाय संबंधित महाविद्यालयांना संलग्नीकरण देण्याची कार्यवाही विद्यापीठाने करु नये.
७. महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ मधील १०८ (१) नुसार संलग्निकरणाची कार्यवाही करावी.
८. विवरणपत्रामधील नमूद महाविद्यालयांना नवीन अभ्यासक्रम/ विषय/ विशेषस्तर विषय अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखा यांना देण्यात आलेली मान्यता ही सदर महाविद्यालयांनी राष्ट्रीय मुल्यांकन व अधिस्थिकृती परीषदेचे मुल्यांकन (नॅक) १ वर्षांच्या आत मिळविण्याच्या अटीच्या अधिन राहून देण्यात येत आहे.
३. विद्यापीठांनी संलग्नीकरण देण्याबाबत आवश्यक असलेली पुढील कार्यवाही करण्यापूर्वी शासन मान्यता आदेशांचे अवलोकन केल्याशिवाय व विभागीय सहसंचालकाचे अट क्रमांक २ मधील प्रमाणपत्र मिळाल्याशिवाय संलग्नता देण्याची प्रक्रिया सुरु करु नये. विद्यापीठांनी संलग्नतेबाबतचा पूर्तता अहवाल संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व संबंधित विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण यांना पाठवावा.
४. मंजूर करण्यात आलेल्या नवीन अभ्यासक्रम / विषय/ विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांच्या अनुषंगाने संबंधित विद्यापीठांनी व विभागीय सहसंचालकांनी नियतकालिक आढावा घेऊन सदर नवीन अभ्यासक्रम / विषय/ विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांमध्ये मंजूर प्रवेश क्षमतेच्या ५०% किंवा त्यापेक्षा कमी विद्यार्थी प्रवेशित असल्यास सदर नवीन अभ्यासक्रम / विषय/ विशेषस्तर विषय, अतिरिक्त तुकडी, नवीन विद्याशाखांची मान्यता रद्द समजून तसे शासन व विद्यापीठाच्या माहितीने विभागीय सहसंचालकांनी आदेश काढावेत. मा. उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठ, नागपूर येथे दाखल झालेल्या याचिका क्रमांक २४४६/२०१३ व २४४८/२०१३ मध्ये उपस्थित केलेल्या बाबी विचारात घेता या अटी संदर्भात आवश्यक ती कार्यवाही करण्याची जबाबदारी संबंधित विद्यापीठ व विभागीय सहसंचालक यांची राहील.

५. सदर शासन आदेश महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२२०८१०९७४६४३८८०८ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(द.रा.कहार)
सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मुख्यमंत्री यांचे अपर मुख्य सचिव.
२. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव.
३. प्रधान सचिव (उ. व तं. शि.), मंत्रालय, मुंबई.
४. संचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
५. कुलसचिव, सर्व अकृषी विद्यापीठे, महाराष्ट्र राज्य.
६. सर्व विभागीय सहसंचालक, उच्च शिक्षण, महाराष्ट्र राज्य.
७. विशि-३/विशि-४ कार्यासन, उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
८. संबंधित संस्था (विद्यापीठामार्फत)
९. निवडनस्ती (मशि-४)